

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-5P/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200119
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8423200119.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Monikou Heldákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpenú procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXXX/XX, B. a otca F. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. E. XX, B., právne zastúpeného: JUDr. Oldrich Lejnar, LL. M. advokát so sídlom Pri zastávke 940/1, Kežmarok, IČO: 37 113 801, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu a zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Schvaľuje rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

m e n í sa rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/103/2021-68 zo dňa 29.11.2021 v časti úpravy výšky výživného na maloletú a to tak, že otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, s a z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. Liliany sumou 170,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca k rukám matky, počnúc dňom 23.01.2023.

Dlžné výživné za obdobie od 23.01.2023 do 06.06.2024 v celkovej výške 495,- eur sa otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, z a v ä z u j e zaplatiť k rukám matky do 31.12.2024.

II. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/103/2021-68 zo dňa 29.11.2021 v časti úpravy styku otca s maloletou tak, že styk otca s maloletou sa n e u p r a v u j e .

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom z 23.1.2023 sa matka maloletej domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej v časti úpravy styku a zvýšenia výživného.

2. Návrh dôvodila tým, že maloletá mala s otcom pekný vzťah, čas s ním trávila rozšírene. Postoj otca voči maloletej a ich vzájomný vzťah sa zmenil po tom, čo navrhovateľka podala v júli 2021 návrh o rozvod manželstva. Otec maloletej sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti a momentálne býva u svojich rodičov. Maloletá dňa 7.1.2022 išla k otcovi na víkend, avšak v ten deň otec maloletú zaťahoval do vzájomných problémov rodičov, neprímeraným spôsobom jej vysvetľoval, že má na ňu rovnaký nárok ako jej matka a situáciu zavŕšil tým, že keď maloletá chcela odísť domov k matke, otec ju nechcel domov pustiť. Maloletá v tú noc plakala cca od 0.30 hod., na čo otec žiadnym spôsobom nereagoval. V noci 8.1.2022 o 03.00 hod. rannej maloletá písala svojej mame, že chce ísť k nej a prosila ju, aby po ňu prišla. Po napísaní správy matke maloletá zaspala od únavy a následne na druhý deň sa kontaktovala s matkou. Otec na naliehanie dcéry nakoniec maloletú pustil domov, avšak v maloletej to zanechalo pocit strachu a zúfalstva, že otec maloletej nechcel umožniť odísť domov k matke. Od uvedenej doby má maloletá z otca

strach, odmieta ísť k nemu, bojí sa chodiť vonku a tak isto aj do školy, ktorá je vzdialená z miesta bydliska len 5 min., kde ju musia sprevádzať. Tieto zážitky u maloletej vyvolali negatívne pocity a strach z otca. V dôsledku pre maloletú traumatizujúceho zážitku začala maloletá navštevovať klinického psychológa. Po vyššie uvedenom incidente, otec o styk nejavil záujem a tento si nevynucoval až do 25.10.2022. Otec sa začal dožadovať stretnutí s dcérou, tieto si vynucoval, maloletú prenasledoval do budovy školy, v dôsledku čoho bola maloletá veľmi rozrušená a plakala. Pokusy otca o nadviazanie osobného kontaktu sú pre maloletú nepríjemné a stresujúce. Styk otca s maloletou sa niekoľkokrát nerealizoval, inokedy otec chcel maloletú vyzdvihnúť až v neskorých hodinách, čo maloletá odmietla. Maloletá v dôsledku vyššie uvedených udalostí odmieta otca a momentálne vzhľadom na udalosti, ktoré v jeho prítomnosti zažila nemá záujem na stretávaní sa s otcom, má z neho strach a bojí sa ho a v žiadnom prípade nechce byť s ním osamote. Zo strany otca bol podaný návrh na výkon rozhodnutia, ktorým je upravený styk otca s maloletou. Súdom určené výživné vo výške 140,- Eur platí otec mal. dieťaťa pravidelne, okrem toho mal. dcére nekupuje žiadne potrebné veci, ošatenie, či darčeky pri príležitosti sviatkov a neprispieva ani na školské pomôcky a iné výdavky maloletej. Z bodu 34. odôvodnenia rozhodnutia, ktorým bola určená výška výživného vyplýva, že súd určil výživné v nižšej sume, ako v prípade zohľadnenia percentuálneho podielu vyživovacej povinnosti otca voči maloletej a výšky príjmu otca, keďže vzal do úvahy, že otec sa podieľal aj na iných výdavkoch maloletej. Čo sa týka výšky výživného, matka žiada o zvýšenie vzhľadom na skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného pre maloletú sa podstatným spôsobom zmenili pomery, otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na iných výdavkoch maloletej a bola mu stanovená nižšia výška výživného ako je možné vzhľadom na jeho schopnosti a možnosti určiť.

3. Prílohu návrhu tvorí rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/103/2021 - 68, vyjadrenie riaditeľky školy C. C. G. a potvrdenie OO PZ Kežmarok o podaní trestného oznámenia.

4. Uznesením č. k. 5P/11/2023 - 22 zo dňa 30.01.2023 súd ustanovil maloletej za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

5. Procesný opatrovník v správe z 20.2.2023 uviedol, že matka s maloletou bývajú v dvojizbom byte. Byt je kompletne zariadený, má zavedené všetky energie a maloletá má svoju detskú izbu, ktorá je zariadená jej potrebám. Matka je zamestnaná ako montážny pracovník, pracuje len na ranné smeny. Jej čistý mesačný príjem je do 700 eur, výživné na maloletú v sume 140 eur, prídavky na deti v sume 60 eur. Pravidelné mesačné výdavky matky: inkaso v sume 170 eur, polovicu hypotéky v sume 100 eur, strava v školskej jedálni 42 eur, poisťka 20 eur, sporenie 35 eur, strava do 300 eur a náklady spojené s chodom domácnosti. Maloletá navštevuje 6. ročník základnej školy, má záujem o vzdelávanie a matka sa pravidelne zaujíma o školské výsledky. Maloletá nenavštevuje žiadne záujmové činnosti. Je zdravá, prekonáva bežné detské ochorenia. Zvýšenie výživného matka navrhuje z dôvodu, zvýšili sa náklady na maloletú, otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na iných výdavkoch maloletej. Otec býva v dvojizbovom byte pri svojich rodičoch. V osobnom vlastníctve má dvojizbový byt na ulici D. E. XX, v ktorom je zavedená elektrina, voda, plynové vykurovanie. Byt je kompletne zariadený. Toho času tam žije jeho brat. V byte pri rodičoch má k dispozícii jednu izbu, vybavenú základným nábytkom. Je zamestnaný ako skladník. Čistý mesačný príjem má do 800 eur. Pravidelné mesačné výdavky na bývanie a stravu 150 eur, za byt v osobnom vlastníctve platí 142 eur, úver na polovicu s manželkou za byt na D. E. H. XX (rodičia mal. nemajú ešte vysporiadané bezpodielové vlastníctvo manželov) platí 100 eur, menšia pôžička 55 eur, internet 25,95 eur, poisťka, ktorú platí štvrťročne 55 eur, poisťka 15 eur, výživné 140 eur.

6. Otec vo svojom vyjadrení k návrhu z 6.3.2023 uviedol, že maloletá bola po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky. V dňoch 7.1.2022 a 8.1.2022 bola maloletá u odporcu, a to konkrétne v jeho byte vo vedľajšom vchode. Pokiaľ maloletá uprostred noci zo 7.1.2021 a 8.1.2021 nechcela byť s otcom, tak absolútne vôbec nič nebránilo matke, aby vzala maloletú do svojho bytu. Otec mal s maloletou pekný - harmonický vzťah až do doby, než opustil spoločnú domácnosť v polovici júna 2021. Zlom v správaní maloletej nastal až v polovici októbra 2021, kedy sa blížilo rozvodové konanie. Podstatným spôsobom sa začalo meniť správanie maloletej a prestala navštevovať otca a starých rodičov. Maloletá to odôvodňovala tým, že má obavy z toho, že ju nevráti matke, pričom plakala. Dňa 7.1.2022 prišla maloletá k odporcovi, objednali si pizzu, počúvali hudbu, vystrihovali spolu z papiera figúrky. Približne o 19 hodine dcéra chcela ísť do bytu k matke po album pokémonov v domnienke, že jej matka (navrhovateľka) je doma. Krátko na to sa vrátila s tým, že matka doma nie je. Následne na to večer prebiehal naďalej kľudne. Následne na to sa dcéra prezliekla do pyžama, otec pozeral dokumenty a dcéra pozerala do mobilného telefónu, čo trvalo približne do 22:00 hodiny a následne na to išli obaja spať. Približne o 23:30

hodine maloletá začala plakať, a to z dôvodu, že je jej smutno a že jej chýba matka, pričom dcéra plakala vkuse až približne do 01:00 hodiny a nedala sa zo strany otca utíšiť. Otec matke netelefonoval a nebol si vedomý toho, že by dcéra s matkou komunikovala. Dcéra sa upokojila a zaspala približne o 2:30 hodine. Dňa 8. januára 2022 sa dcéra zobudila približne o 10:30 hodine, následne na to sa naraňajkovala a pozerala rozprávky a hrala sa s mobilom. Otec uvádza, že pred maloletou nikdy neriešil rozvod a ani konflikty, ktoré mal s navrhovateľkou. V tejto súvislosti predkladá súdu sms komunikáciu medzi odporcom a maloletou od 17.10.2021 až do decembra 2022. Viac-menej ide o jednostrannú komunikáciu zo strany odporcu, na ktorú maloletá nereaguje. Na základe rozsudku upravujúceho pomery maloletá bola u odporcu len dvakrát. Výživné nad rámec otec neplní preto, že maloletá o neho neprejavuje záujem a nestretáva sa s ním.

7. Prílohou podania otca je záznam vzájomnej elektronickej komunikácie otca s maloletou od júla 2021 do začiatku roka 2022.

8. Na informatívnom stretnutí konanom vo veci výkonu rozhodnutia rodičia i procesný opatrovník súhlasili s psychologickým poradenstvom za účelom zlepšenia vzťahov otca a maloletej.

9. Zo správy procesného opatrovníka z 19.06.2023, vyplýva, že maloletá sa pravidelne zúčastňovala psychologického poradenstva. Psychologička s maloletou pracovala na zvládaní vnútorného napätia a strachu, pripomenula, že dieťa je v období vývinu.

10. Matka vo svojom vyjadrení z 29.6.2023 uviedla, že s otcom odmieta komunikovať, lebo komunikácia nie je konštruktívna, matku uráža, obviňuje. Matka chce dcéru chrániť, nakoľko maloletá sa otca bojí preto, že ju nepustí domov, prípadne že ju sexuálne napadne. Je povinnosťou otca zabezpečovať riadnu starostlivosť o dieťa tak po fyzickej ako aj psychickej stránke. Otec maloletú zaťažoval príčinami a dôvodmi rozvratu vzťahu rodičov, rozvodovým konaním. Hlavnou príčinou, prečo maloletá odmieta stretávať sa s otcom je to, že má z neho strach, nechce s ním byť, bojí sa s ním ostať osamote z dôvodu, že ju môže sexuálne napadnúť, keďže počas toho, ako maloletá sedela s otcom v obývačke, otec pri maloletej sledoval program s pornografickým obsahom. Obdobná situácia sa pritom zopakovala aj v minulosti vo februári 2021, kedy otec spal pri maloletej a maloletá sa ráno zobudila a po zapnutí televízie sa spustil program s pornografickým obsahom, teda to neváhal pozerat' v bezprostrednej prítomnosti svojej dcéry. Matka zároveň špecifikovala svoje majetkové pomery, jej priemerný mesačný príjem je 1 056,- eur. Výdavky sú približne 1000 eur mesačne.

11. Súd vo veci nariadil z úradnej povinnosti neodkladné opatrenie č. k.: KK-5P/11/2023 z 1.8.2023, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou tak, že malo dochádzať k stretávaniu sa v priestoroch referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Kežmarok. Rozhodnutie sa malo vykonávať za súčasnej realizácie uznesenia o nariadení výchovného opatrenia vo veci výkonu rozhodnutia, č. k.: KK-12Em/1/2022-79, ktorým bola rodičom i maloletej uložená povinnosť zúčastňovať sa odborného psychologického poradenstva za účelom zlepšenia výchovných zručností rodičov, zvládania rodičovskej role, rešpektovania rodičovskej role druhého, zlepšenia komunikácie a celkovej sanácie rodinného prostredia.

12. Na základe správy procesného opatrovníka z 20.5.2024 vyplýva, že otec sa nad rámec platenia výživného v súdom ustanovenej výške inak nepodieľa na potrebách maloletej. Maloletá nechce mať nič spoločné s rodinou otca, matka má obavu, že v prípade núteného stretnutia s otcom by sa mohla zrútiť. Maloletá pri otcovi zažívala neprijemné situácie, v zime mala v izbe zimu, zhasínal jej svetlo v kúpeľni, pozeral porno na mobile, keď sedela vedľa neho na gauči. Poradenstvo, ktoré absolvovali na RPPS Kežmarok maloletej veľmi pomohlo, matka navrhuje styk neupravovať. Otec po absolvovaní poradenstva uviedol, že dcéru má veľmi rád a nechce ju do ničoho nútiť. Momentálne určené stretávanie neprebíha, nakoľko ho dcéra odmieta. Otec necháva všetko na dcéru, ako to ona bude chcieť, súhlasí s neupravením styku.

13. Súd nariadil vo veci pojednávania v dňoch 30.5.2024 a 6.6.2024, kde vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi.

14. Počas konania súd opakovane viedol rodičov k uzatvoreniu rodičovskej dohody, avšak rodičia uzavreli rodičovskú dohodu len v otázke výživného, nedohodli sa v otázkach úpravy styku.

15. Matka maloletej zotrvala na svojom návrhu, a teda na zvýšení výživného a zmene úpravy styku tak, že styk otca s maloletou sa neupravuje. Poukázala na to, že maloletej trvalo viac ako rok, než sa matke priznala so skutočným dôvodom odmietania otca (pozeranie videí s pornografickým obsahom), zároveň poukázala na strach maloletej a nezáujem sa s otcom stretnúť. Matka potvrdila, že k stretnutiam otca a maloletej na RPPS Kežmarok nedochádzalo. Matka prejavila záujem uzatvoriť rodičovskú dohodu v otázke zvýšenia výživného.

16. Otec maloletej zotrval na svojich vyjadreniach, poukázal na to, že dcéru nechce do ničoho nútiť a súhlasí s tým, aby styk nebol upravený a zároveň uviedol, že chcel, aby dcéra k nemu chodila na návštevu. Poprel, že by niekedy pri dcére pozeral nevhodné videá, upresnil, že na mobile mu vyskočila reklama, ktorú chcel zatvoriť a všimla si to dcéra. Otec uviedol, že stretnutia u psychologičky sa nerealizovali, pretože dcéra sa na to necítila. Predložil aktuálny prehľad jeho príjmov podľa ktorých dosahuje priemerný mesačný príjem 1101,54 eur. Otec súhlasil s uzatvorením rodičovskej dohody, nakoľko ide o výživné, ktoré je určené pre maloletú.

17. Súd vo veci nariadil výsluch maloletej, ktorý sa konal 5.6.2024. Na výsluchu bol prítomný procesný opatrovník maloletej a zákonná sudkyňa. Vzhľadom na výslovne pranie maloletej sa nahrávka ani obsah výsluchu nesprístupňuje jej rodičom. Zápisnica z prepisu výsluchu sa nevyhotovila s poukazom na ustanovenie § 99 CSP argumentum a contrario. Záznam z výsluchu je uložený v elektronickom súdnom spise. Súd zohľadnil názor maloletej a rozhodol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

18. Procesný opatrovník navrhol, aby styk otca s maloletou nebol upravený vzhľadom na bio-psycho-sociálny vývin maloletého dieťaťa a súhlasil so zvýšením výživného na maloletú .

19. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav: Rodičia maloletej boli rozvedení a maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 140 eur mesačne a zároveň došlo k špecifikácii úpravy styku otca s maloletou. Otec si výživné plní riadne a včas, neprispieva nad rámec súdom určeného výživného. T. č. je zamestnaný s priemernou výškou jeho mesačných príjmov 1 101,54 eur. Má len 1 vyživovaciu povinnosť – a to k maloletej A. S maloletou sa t. č. nestýka, nakoľko maloletá kontakt s otcom odmieta, pričom dôvodom takéhoto odmietania je strach z otca a možnej ujmy, ktorú by jej mohol spôsobiť. Strach maloletá nadobudla po tom, čo bola svedkom toho, že otec v jej prítomnosti pozeral videá s pornografickým materiálom, i keď otec poprel, že tomu tak bolo a uviedol, že maloletá len zazrela reklamu, ktorá otcovi „vybehla“ na mobile a okamžite ju vypol. Otec v dôsledku nerealizovania styku inicioval i konanie o výkon rozhodnutia. V oboch konaniach došlo k nariadeniu výchovného opatrenia, kedy rodičia i maloletá boli podrobený psychologickému poradenstvu. Výsledkom psychologického poradenstva bola akceptácia situácie otcom a rešpektovanie prania dcéry, ktorá sa s ním aktuálne nechce stretávať, avšak nevylúčila, že sa s ním stretne v budúcnosti na verejnom mieste. Z pohľadu psychologického poradenstva došlo k úspešnému ukončeniu poradenstva, aj napriek tomu, že sa nenaplnil pôvodný cieľ – obnovenie vzťahu maloletej k otcovi.

20. Rodičia na pojednávaní uzavreli rodičovskú dohodu, ktorej znenie je špecifikované vo výroku I. tohto uznesenia.

21. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

22. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.
25. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
26. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
27. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
28. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
29. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
30. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.
31. Pre určovanie výživného (i jeho zníženie) je nevyhnutné posúdiť tak majetkové pomery povinnej osoby, teda otca ako aj odôvodnené potreby oprávnených osôb – maloletej.
32. V otázke výživného rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu. Súd preskúmal jej obsah a zhodnotil, že táto rodičovská dohoda je v záujme maloletej, nakoľko dochádza k zvýšeniu výšky výživného a to takým primeraným spôsobom, ktorý zohľadňuje majetkové pomery otca, ako aj bežné odôvodnené potreby maloletej. Zároveň upravuje i otázku dlžného výživného, ktoré bude k rukám matky doplatené v primeranej dobe.
33. Nakoľko je rodičovská dohoda v záujme maloletej, súd ju schválil.
34. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.
35. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.
36. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.
37. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

38. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

39. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

40. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

41. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že zistený skutkový stav umožňuje vo vzťahu k návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletou vyvodiť záver, že návrh je dôvodný. Pre rozhodovanie o tejto časti úpravy práv a povinností bol pre súd prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Má sa za to, že v priebehu konania došlo k dostatočným pokusom na obnovenie vzťahu dieťaťa a otca, došlo k poskytnutiu rozsiahleho psychologického poradenstva, výsledkom ktorého nebolo možné vzťah napraviť do takej miery, aký existoval pred rozvodom manželstva, resp. tesne po jeho rozpade.

42. Súd v danom prípade vypočul za prítomnosti procesného opatrovníka i maloletú a venoval jej názoru náležitú pozornosť. Názor maloletej súd vyhodnotil prihliadnuc na jej vek a rozumovú vyspelosť a konštatuje sa, že rozhodnutie súdu bolo prijaté v záujme maloletej.

43. V priebehu konania matka i procesný opatrovník upozornili na škodlivosť vynucovania si styku otca s maloletou, ktorá styk veľmi dlhé obdobie odmietala (matka sa obáva, že dcéra by sa v dôsledku vynucovania styku zrútila). Ide o naozaj extrémne intenzívne prežívanie situácie maloletou, ktoré nie je možné opomíňať v záujme jej riadneho vývoja. Rozhodnutie súdu, ktorým sa styk neupraví súd považuje za najvhodnejšie usporiadanie vzťahov. V dôsledku takejto úpravy nedôjde ku bráneniu styku a teoreticky k styku bude môcť dôjsť kedykoľvek sa oň obojstranne prejaví záujem (čo potvrdil otec, keď vyslovil, že dcéru nebude nútiť, ale chcel by sa s ňou stretávať). Zároveň takáto úprava styku odbremení matku i maloletú od stresových situácií, ktoré mohli očakávať zakaždým (teda približne každé dva týždne), kedy sa otec styku mohol domáhať. Práve ponechanie voľného vývinu a nenútenej možnosti obnovenia stretávania sa považuje súd za najlepší spôsob, ako teraz napomôcť vzťahu otca s dieťaťom (i keď nemusí nastať ešte dlhú dobu, resp. je otázne, či vôbec nastane).

44. V tomto prípade má súd za to, že prihliadnuc na vek maloletej, nie je vhodné ju nútiť stretávať sa s otcom, nakoľko nútenie by malo úplne opačný efekt a mohlo by spôsobiť ešte horšie dôsledky, kedy by si maloletá mohla negatívne spomienky spojené s nutnosťou realizácie styku, ktorého sa tak veľmi bojí, spájať práve s otcom, čo by mohlo vyústiť k ešte negatívnejšiemu vnímaniu jej otca. Maloletú je potrebné viesť, avšak je treba mať na pamäti, že sa jedná o dieťa vo veku takmer 14 rokov, ktoré je veľmi citlivé a má schopnosť vytvárať si vlastné názory.

45. Súd považuje za dostatočný taký rozsah poradenstva, ktorý bol maloletej poskytnutý. Maloletá si je vedomá, že sa s otcom môže stretnúť, resp. môže požiadať iné osoby (matku, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, či dokonca i súd) o asistenciu pri realizácii styku. Súd v tomto rozsahu apeluje na matku, aby sa primeraným spôsobom pokúšala maloletú motivovať k tomu, aby sa s otcom niekedy stretla, prípadne s ním prinajmenšom komunikovala prostredníctvom sms správ, či iným spôsobom, nakoľko je žiadúce, aby si budovala a zachovávala vzťah s otcom, ako dôležitou osobou v jej živote.

46. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

47. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaného § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie matka a otec maloletého dieťaťa, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto rozsudku môže procesný opatrovník maloletého dieťaťa podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.